

Enerji ve Verimliliğinden Anladığımız: Sürekli Kurum, Mevzuat ve Politika Değiştirmek

Demokrat Mühendisler; Enerji Verimliliği ve Yenilenebilir Enerji konusunda Türkiye'nin bilgi birikimini sağlayan en eski adıyla Elektrik İşleri Etüd İdaresi, eski adıyla Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü ve şimdi adı bile olmayan bir Daire Başkanlığına dönüştürülmesine ilişkin bugün (21 Temmuz 2018) açıklama yaptı

Enerji verimliliği konusunda ülkemizdeki önemli gelişmeleri kısaca şu şekilde özetleyebiliriz:

Türkiye'de Enerji Verimliliği Süreci

- Nisan 2004 Türkiye Enerji Verimliliği Stratejisi
- Mayıs 2007 Enerji Verimliliği Kanunu
- 2008 ENVER Yılı
- Şubat 2008 Enerji Verimliliği Yılı Hakkında Başbakanlık Genelgesi
- Nisan 2008 Merkezi Isıtma ve Sıhhi Sıcak Su Sistemlerinde Isınma ve Sıhhi Sıcak Su Giderlerinin Paylaşılmasına İlişkin Yönetmelik yayınlandı
- Haziran 2008 Ulaşımında Enerji Verimliliğinin Arttırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yayınlandı
- Ağustos 2008 Kamuda Akkor Flamanlı Lambaların Değiştirilmesi Hakkında Başbakanlık Genelgesi yayınlandı
- Ekim 2008 Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Arttırılmasına İlişkin Yönetmelik yayınlandı
- Aralık 2008 Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği
- Temmuz 2009 Enerji Verimliliği Danışmanlık (EVD) firmalarının yetkilendirilmesine başlandı.
- Aralık 2010 EVD firmalarının yetkilendirilmesi ve destek başvuruları 2011 sonuna kadar durduruldu.
- Ocak 2011 Binalarda Enerji Kimlik Belgesi uygulaması başladı.
- Şubat 2011 Enerji Verimliliği Strateji Belgesi taslağı EVKK'de onaylandı.
- Ekim 2011 Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin Kullanımında Verimliliğin Arttırılmasına İlişkin Yönetmelik değişti.
- **Kasım 2011 Elektrik İşleri Etüt İdaresi (EİE) Genel Müdürlüğü kapatıldı**
- **Kasım 2011 Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü KHK ile kuruldu**
- Şubat 2012 Enerji Verimliliği Strateji Belgesi yayınlandı
- Ocak 2018 Enerji Verimliliği 2017-2023 Eylem Planı yayınlandı
- 6 Temmuz 2018 Enerji Verimliliği Denetim Yönetmeliği Yayınlandı
- **15 Temmuz 2018 Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü kapatıldı.**

Enerji Verimliliği Yasasının kurgusunda önemli bir rolü bulunan, 1935 yılında kurulmuş olan Elektrik İşleri Etüt İdaresi, 2 Kasım 2011 tarihinde 662 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kapatılana kadar ülkemizdeki enerji kaynaklarının değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yürütmüştür. Ülkemizdeki Keban, Oymapınar, Karakaya ve Atatürk gibi hidroelektrik santrallerin %80'inden fazlasının projelendirilmesinde mühendislik hizmeti sunmuştur. Ayrıca yenilenebilir enerji potansiyeli ve teknolojileri konularında Tübitak'la çalışmalar yapmış, enerjinin etkin ve verimli kullanılmasına ilişkin mevzuat düzenlenmesi ve uygulamalarda görev almıştır. Çalışma yürüttüğü alanlarda büyük bilgi birikimine ve deneyime sahip olan EİE'nin kapatılarak kadrolarının çeşitli kamu kurumlarına dağıtılması ile kurumsal hafızası yok edilmiştir. EİE'nin ardından benzer yöntemle EİE'nin görevlerini üstlenen Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü'nün kapatılması, kadrolarının çeşitli kamu kurumlarına dağıtılması ile 7 yılda yeniden ayağa kaldırılmaya çalışılan kurumsal hafızasının yok edilmesi enerji

verimliliğinin gerektiği kadar önemsenmediğinin, enerji planlamasında dikkate alınan bir politika olarak benimsenmediğinin de bir göstergesidir.

Başta elektrik-elektronik mühendisi meslektaşlarımızdan başlayarak mühendis, teknik öğretmen, tekniker, teknisyen ve diğer idari (8'i doktora, 34'ü Yüksek Lisans ve 153'ü lisans mezunu olmak üzere) **316** personelin Ankara Kazan, Kütahya, Eskişehir, Bursa ve diğer illerdeki proje ve yeraltı yerüstü sahalarına dağıtılacağı, Daire başkanı, Şube Müdürü gibi üst kadroların Enerji Bakanlığı merkez teşkilatına alınarak alt kadrolarının lağvedileceği, uzun zamandır üzerinde çalışılan projelerin durdurularak kurumun hafızasının sıfırlanacağı konuşulmaktadır.

Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü'nün özellikle yerli aksam konusundaki çalışmaları da bu şekilde askıda kalmıştır. Başta mevzuat düzenlemesi olmak üzere;

- Enerji Yöneticisi ve Etüd-Proje Eğitimleri ve Belgelendirme
- Ölçme, İzleme ve Değerlendirme (EV portal, Benchmarking, Sektörel Etüd Kılavuzları, Enerji Verimliliği Haftası gibi)
- Etki Analizleri
- Destekler ve Teşvikler (VAP, Gönüllü Anlaşmalar, Enerji Performans Sözleşmeleri)
- Uluslararası İşbirlikleri ve JICA (Japon Uluslar Arası İşbirliği Ajansı) desteği,

konularında uzun bir zaman boşluk oluşacaktır.

Ülkemiz yenilenebilir enerji kaynakları konusunda yol gösterici olan ve olacak aşağıdaki çalışmalarında kimin tarafından yapılacağı merak konusudur:

- Rüzgâr Enerjisi Potansiyeli Atlası (REPA)
- Güneş Enerjisi Potansiyel Atlası (GEPA)
- Biyokütle Enerjisi Potansiyeli Atlası (BEPA)
- Deniz Enerjisi Potansiyel Atlası (DEPA)

Türkiye'deki yerli yenilenebilir enerji sistemlerinin gelişmesi konusunda çaba gösteren bir kurumu daha kaybettik. Türkiye'nin kalkınmasında ve mühendislik hafızasında yer eden EİE ve YEGM'in kapatılarak personelinin, projelerinin, hafızasının, JICA hibesi ile kurulan laboratuvarının, Ankara'nın en pahalı bölgesinde bulunan arazisinin bilinmez bir sürece sürüklenmesi kabul edilemez. Demokrat Mühendisler olarak meslektaşlarımızın yanında olduğumuzu ilan ederiz. 20.07.2018

Devrimci Demokrat Mühendisler Ankara

İletişim: ddmankara@gmail.com